МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«БЕРЕЗІВСЬКЕ ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
педагогічною радою

Протокол № 11 від 24.06.2025р.

З А Т В Е Р Д Ж У Ю
Директор

_____ Максим ШЕВЧЕНКО
24.06. 2025

Уведено в дію наказом від 24/2 № 24.06.25.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО РОЗРОБКУ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, ПЕРІОДИЧНИЙ ПЕРЕГЛЯД ТА ЗАКРИТТЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ ВІДОКРЕМЛЕНОГО СТРУКТУРНОГО ПІДРОЗДІЛУ «БЕРЕЗІВСЬКЕ ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Березівка 2025

1. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

1.1. Розроблення освітньо-професійної програми. Нова освітньо-професійна програма (далі ОПП) розробляється на основі стандартів освітньої діяльності, стандартів фахової передвищої освіти з урахуванням вимог професійних стандартів у відповідній професійній області (за наявності останніх).

Розроблення нової ОПП містить такі етапи:

– формування проєктної групи та призначення гаранта ОПП (I етап);

– аналіз актуальності ОПП та оцінювання достатності наявних ресурсів (II етап);

– визначення профілю ОПП (III етап);

– визначення освітнього змісту ОПП та розроблення навчального плану (IV етап);

– розроблення системи оцінювання якості ОПП з метою її удосконалення (V етап).

1.2. І етап. Формування проєктної групи та призначення гаранта освітньо-професійної програми.

Нова ОПП розробляється за ініціативою керівництва училища та/або ініціативної групи з числа викладачів училища.

Розробці нової ОПП передує порівняльний аналіз її ініціаторів аналогічних спрямувань, що діють в провідних вітчизняних та іноземних закладах освіти − їх тривалості, переліку навчальних дисциплін, рівня викладання та ін.

Розроблення, моніторинг та перегляд ОПП здійснюється проєктними (робочими) групами.

Проєктні (робочі) групи формуються окремо за кожною ОПП на період її розроблення, моніторингу, перегляду, проведення процедур зовнішнього оцінювання (ліцензування, акредитація), самооцінювання або інших необхідних процедур.

Склад проєктної (робочої) групи ОПП затверджується наказом директора училища за поданням заступника директора з НВР на підставі пропозицій циклової методичної комісії.

При цьому має бути дотримана ліцензійна умова щодо наявності у складі проєктної групи: для рівні фахової передвищої освіти – не менше трьох педагогічних працівників, які працюють у закладі освіти за основним місцем роботи, мають освітню та/або професійну кваліфікацію, яка відповідає спеціальності, з яких не менш як дві особи мають вищу педагогічну категорію.

Одна й та ж сама особа може бути членом декількох проєктних (робочих) груп. З метою узгодження підходів щодо розроблення ОПП рекомендується до складу проєктних груп включати голів циклових комісій. З метою забезпечення участі в розробці, моніторингу та перегляду ОПП зацікавлених сторін рекомендується включати до складу проєктної (робочої) групи їх представників (роботодавців, органів учнівського самоврядування,

професіоналів тощо) або залучати до діяльності проєктної (робочої) групи в інших формах.

Очолює проєктну групу її керівник – гарант ОПП – це педагогічний або науково-педагогічний працівник, який несе відповідальність за якість ОПП, який має освітню та/або професійну кваліфікацію за відповідною або спорідненою спеціальністю для рівня фахової передвищої освіти.

Гарант ОПП на рівні фахової передвищої освіти повинен, мати:

– педагогічну категорію;

– стаж педагогічної та/або науково-педагогічної роботи не менш як 5 років.

Гарант ОПП може бути керівником декількох освітньо-професійних програм на рівні фахової передвищої освіти.

Гарант ОПП за своїми обов'язками відповідає за реалізацію ОПП на всіх її етапах, у тому числі її акредитації, яка здійснюється за вимогами Державної служби якості освіти, Національного агентства із забезпечення якості передвищої освіти або іншими акредитаційними агентствами чи агентствами забезпечення якості передвищої освіти, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України. Дострокове припинення роботи й призначення нового гаранта ОПП і членів проєктної (робочої) групи здійснюється на підставі наказу директора училища.

Проєктні (робочі) групи виконують такі завдання:

– встановлюють актуальність ОПП;

– формують профіль ОПП;

– визначають форми навчання та організації освітнього процесу;

– визначають освітні компоненти;

– розробляють навчальний план та інші нормативні документи, що організаційно супроводжують процес підготовки здобувачів освіти за відповідною ОПП з врахуванням рекомендацій навчальної частини та вимог методичної ради училища;

– дають завдання цикловим методичним комісіям училища на розроблення навчально-методичного забезпечення ОПП;

– здійснюють аналіз відповідності ОПП Ліцензійним умовам;

– узагальнюють пропозиції та формують рекомендації з вдосконалення існуючої ОПП;

– беруть участь у моніторингу ОПП (узагальнюють пропозиції та рекомендації, здійснюють самообстеження та самооцінювання) та періодичному перегляді ОПП;

– спільно з навчальною частиною, методичним кабінетом та приймальною комісією забезпечують внесення відомостей щодо ОПП та навчальних планів до ЄДЕБО;

– здійснюють контроль за реалізацією ОПП викладачами та цикловими комісіями училища.

За запитом проєктної (робочої) групи відповідні служби училища зобов'язані надати у визначений гарантом ОПП строк відомості, необхідні для розроблення ОПП.

Координацію діяльності усіх проєктних (робочих) груп училища здійснює заступник директора з навчально-методичної роботи училища.

1.3. ІІ етап. Аналіз актуальності освітньої програми та оцінювання достатності наявних ресурсів.

Аналіз актуальності ОПП полягає у встановлені суспільної потреби в ОПП, її потенціалі шляхом консультацій із зацікавленими сторонами (здобувачами освіти, випускниками училища, роботодавцями, професіоналами тощо), з'ясуванні виконання основних умов її запровадження.

Проєктна (робоча) група проводить аналіз ринку освітніх послуг і можливості позиціонування на ньому ОПП, аналіз ринку праці, на який орієнтована нова ОПП, можливостей майбутнього працевлаштування для потенційних випускників.

Для забезпечення постійного зв'язку з зацікавленими сторонами в училищі можуть як дорадчий орган формуватися ради за відповідними спеціальностями, до яких можуть входити представники зацікавлених сторін.

Проєктна (робоча) група, виходячи з прогнозованої структури ОПП, з врахуванням Ліцензійних умов, за результатами консультацій з профільними службами училища здійснює попередню загальну оцінку достатності наявних ресурсів (кадрових, фінансових, організаційних тощо) для її реалізації та потреби залучення зовнішніх ресурсів.

1.4. ІІІ етап. Визначення профілю ОПП.

Профіль ОПП складається проєктною (робочою) групою як короткий документ, створений для представлення в усталеній формі загальної інформації про ОПП.

Визначення профілю полягає у визначенні мети ОПП (до двох речень), загальних та фахових програмних компетентностей, які повинні бути досягнуті в результаті навчання, кінцевих (програмних) результатів навчання з урахуванням положень Національної рамки кваліфікацій, вимог стандартів фахової передвищої освіти та встановлення необхідного обсягу ОПП у кредитах ЄКТС.

При формулюванні програмних компетентностей та результатів навчання слід забезпечити активну роль представників ринку праці в процесі формування компетентнісного опису моделі майбутнього фахівця.

Програмні компетентності (описані за видами: інтегральні, загальні, спеціальні) – найважливіші компетентності, визначають специфіку освітньої програми. Компетентності випускника відображають погляд роботодавця (замовника) на освітню та професійну підготовку потенційного працівника.

Основою для формулювання програмних компетентностей освітньої програми є перелік компетентностей стандартів фахової передвищої або вищої освіти за відповідною спеціальністю. Цей перелік може бути доповнений декількома (не більше 2-3) компетентностями, що визначаються специфікою потреб регіонального або секторального ринку праці (цільовий запит роботодавців).

Інтегральні та загальні компетентності визначені Національною рамкою кваліфікацій і описані за кваліфікаційними рівнями. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності, як правило, поділяють на три види (в предметній області):

– знання й розуміння,

– когнітивні уміння та навички,

– практичні навички.

Бажано наводити коментар до кожної компетентності. Набір фахових компетентностей має відповідати визначеному рівню ОПП. Програмні результати навчання – узгоджений набір тверджень, які зазначають, що здобувач освіти має знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення навчання за ОПП. Набір програмних результатів навчання є однаковим для всіх здобувачів освіти за ОПП певного рівня. Перелік програмних результатів навчання має корелюватися з визначеним переліком загальних і спеціальних (фахових, предметних) компетентностей.

Результати навчання мають відповідати таким критеріям:

– корисність – мають сприйматися як такі, що відповідають рівню освіти та вимогам/очікуванням громадянського суспільства та держави, релевантність відповідним програмним компетентностям;

– конкретність – забезпечувати достатній рівень деталізації, бути чіткими і однозначними, написаними зрозумілою мовою, дозволяючи чітко окреслити зміст вимог до здобувача освіти;

– стандартизованість – визначати стандартні вимоги, яким повинен відповідати здобувач освіти;

– відповідність – відповідати кваліфікаційним вимогам, бути взаємо зв’язаними із освітніми рівнями та кваліфікаційними рівнями Національної рамки кваліфікацій (далі − НРК);

– об’єктивність – сформульованими нейтрально, уникаючи зайвої амбітності та суб’єктивності;

– досяжність – реалістичними, з погляду часу та ресурсів, необхідних для їх досягнення;

– діагностичність – повинні мати об’єктивні ознаки їх досягнення чи недосягнення та визначати вимоги до присудження кредитів ЄКТС;

– вимірюваність – має існувати спосіб та шкала для вимірювання ступеня досягнення результату прямими або непрямими методами. Порядок формулювання результатів навчання:

– визначити, якій сфері (спеціальній чи загальній, предметній області, особливі навички тощо) та кваліфікаційному рівню НРК має відповідати результат навчання;

– зазначити тип результату навчання (знання, навички, здатності, інші компетентності);

– визначити активне дієслово відповідного рівня;

– зазначити предмет вивчення або предмет дії (іменник, що слідує за дієсловом);

– за необхідності навести умови/обмеження, за яких слід демонструвати результат навчання;

– перевірити результат навчання відповідності вище зазначеним критеріям та визначити засіб оцінювання його досягнення.

При розробленні програмних результатів навчання варто врахувати, що:

– результати навчання характеризують те, що здобувач освіти повинен продемонструвати після успішного завершення ОПП (демонстрація знань, умінь, здатності виконувати тощо);

– повний набір програмних результатів навчання виражає характерні особливості ОПП; якщо серед них є результати, характерні також і для інших освітніх програм, їх доцільно виділити окремо.

Формулюванню програмних результатів супроводжує вироблення чітких критеріїв оцінювання сформульованого результату.

Кореляція результатів навчання програмним компетентностям перевіряється за допомогою матриці відповідності програмних компетентностей програмним результатам навчання за ОПП.

1.5. IV етап. Визначення змісту ОПП та розроблення навчального плану

Визначення змісту ОПП охоплює такі етапи:

1) складання переліку освітніх компонентів ОПП:

– визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного модуля;

– визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання;

– перевірка охоплення ключових загальних та предметно-спеціалізованих компетентностей;

2) обрання освітніх технологій і розроблення навчального плану;

3) розроблення робочих програм навчальних дисциплін. На підставі програмних компетентностей та програмних результатів навчання проєктна (робоча) група:

– визначає загальний бюджет часу – обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для досягнення зазначених результатів, який необхідно розподілити;

– здійснює структурування результатів навчання (модулів або навчальних дисциплін, інших складових навчального курсу, практик, дослідницьких проектів, лабораторних робіт та інших відповідних навчальних заходів) та розподіляє кредити ЄКТС, необхідні для досягнення зазначених результатів.

При призначенні кредитів ЄКТС освітнім компонентам ОПП слід віддавати перевагу стандартизованому підходу, коли обсяг кожного компонента є стандартним або кратним (модуль) на відміну від індивідуального підходу, коли обсяг кредитів ЄКТС для освітнього компоненту є довільним і залежить від переліку та складності результатів навчання, опису прогнозованої навчальної діяльності, оцінки навантаження, обговорення викладацьким складом.

Визначення кількості кредитів ЄКТС для освітнього компонента здійснюється шляхом оцінки навантаження, необхідного для досягнення результатів навчання.

Слід стандартизувати освітні компоненти з метою гнучкості, мобільності, формування міждисциплінарних траєкторій навчання. Визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного освітнього компоненту (модуля). Виходячи з програмних компетентностей та програмних результатів навчання, проєктна (робоча) група має сформулювати результати навчання, які повинні бути досягнуті в межах кожного освітнього компонента (модуля).

Визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання. Проєктна (робоча) група має погодити спосіб найкращого розвитку та оцінювання компетентностей і досягнення бажаних результатів навчання, а також передбачити різноманітні підходи до навчання, викладання та оцінювання.

Перевірка охоплення ключових загальних та предметно-спеціалізованих компетентностей. Проєктна (робоча) група має перевірити розвиток ключових загальних і спеціальних компетентностей, а також перевірити, чи всі програмні ключові загальні та спеціальні компетентності охоплюються освітніми компонентами/модулями ОПП.

Проєктні (робочі) групи мають провести тест щодо узгодження результатів навчання та програмних компетентностей:

– узгодження програмних результатів навчання з Національною рамкою кваліфікацій;

– узгодження програмних результатів навчання зі стандартами фахової передвищої освіти;

– узгодження результатів вивчення навчальної дисципліни (модуля) з програмними результатами навчання;

– узгодження модульних (дисциплінарних) результатів навчання з програмними компетентностями;

– узгодження методів викладання з відповідними результатами навчання для досягнення бажаних результатів навчання;

– узгодження методів оцінювання відповідно з дисциплінарними (модульними) та програмними результатами навчання.

Обрання освітніх технологій та розроблення навчального плану. Внесення проєктною (робочою) групою узгоджених результатів навчання до ОПП та відповідних навчальних дисциплін – до навчальних планів підготовки фахівців є обов’язковим. Відповідно до профілю ОПП та переліку її освітніх компонентів проєктна (робоча) група розробляє навчальний план ОПП.

При цьому слід враховувати, що обсяг аудиторної роботи здобувачів освіти встановлюється в межах від 1/3 до 2/3 обсягу 1 кредиту ЄКТС, решта обсягу призначається для їх самостійної роботи. Органи студентського самоврядування можуть подавати пропозиції та зауваження щодо змісту ОПП та навчальних планів.

При проєктуванні кадрового забезпечення ОПП проєктна (робоча) група має узгодити свої пропозиції щодо складу викладачів для викладання дисциплін, внесених у проєкт навчального плану, з цикловими методичними комісіями (кафедрами), на яких працюють такі викладачі.

Розроблення програм навчальних дисциплін. Програми навчальних дисциплін за завданнями проєктних (робочих) груп розробляються на циклових комісіях згідно з вимогами розроблених ОПП.

Органи студентського самоврядування можуть надавати пропозиції та зауваження щодо змісту програм навчальних дисциплін.

Програма навчальної дисципліни розробляється на термін дії навчального плану, за необхідності до неї можуть вноситись зміни. З метою забезпечення цілісності освітнього матеріалу, забезпечення професійної спрямованості змісту навчання, попередження дублювання, врахування міждисциплінарних зв’язків програми навчальних дисциплін розглядаються методичною радою училища.

На підставі робочої програми навчальної дисципліни на поточний навчальний рік на циклових комісіях розробляється навчально-методичне забезпечення.

1.6. V етап. Розроблення системи оцінювання якості ОПП з метою її удосконалення

За якість ОПП відповідальність несуть проєктна (робоча) група, а також викладачі, які її реалізують. З метою контролю за якістю ОПП та їх вдосконалення проводяться різні процедури оцінювання та визнання якості ОПП: зовнішні, внутрішні й непрямі.

Основними процедурами зовнішнього оцінювання та визнання якості освітньої програми є:

– акредитація ОПП (ОПП може не мати акредитації);

– сертифікація ОПП – процедура встановлення відповідності якісних характеристик ОПП певним стандартам якості організації, що сертифікує ОПП. Для всіх ОПП рекомендується регулярно проводити оцінку підготовки фахівців і затребуваних компетентностей (результатів навчання) з точки зору роботодавців, а також затребуваних результатів навчання з точки зору випускників. Процедурою такої оцінки є опитування роботодавців та випускників (анкетування, інтерв'ювання, соціологічне дослідження тощо).

Основними процедурами внутрішньої оцінки якості ОПП є само обстеження освітньої програми.

Залежно від цілей проведення самообстеження визначаються процедури і терміни його проведення.

Самообстеження може проводитися проєктною (робочою) групою за рішенням гаранта ОПП. Результати проведеного самообстеження оформлюються у формі звіту про результати самообстеження.

Звіт про результати само обстеження ОПП готується членами комісії з самообстеження і узгоджується з усіма залученими до цієї процедури учасниками; звіт повинен містити висновки про якість ОПП і пропозиції щодо її вдосконалення, включаючи, за необхідності, пропозиції щодо

внесення змін до ОПП, модернізації освітньої програми і/або прийняттю інших управлінських рішень.

Звіт про результати самообстеження затверджуються на засіданні методичної ради.

2. ПОРЯДОК ЗАТВЕРДЖЕННЯ, ВІДКРИТТЯ, АКРЕДИТАЦІЇ ТА ЗАКРИТТЯ ОПП

2.1. Затвердження ОПП.

Всі нові ОПП мають пройти єдиний порядок затвердження, що містить їх послідовний розгляд такими підрозділами:

– проєктною (групою, позитивне рішення якої є підставою для передачі матеріалів на засідання циклової комісії;

– цикловою методичною комісією;

– заступником директора з навчальної / навчально-виробничої роботи, який здійснює перевірку збалансованості та реалістичності програми, раціональності розподілу кредитів, повноту документального забезпечення та відповідність ОПП Ліцензійним умовам. Позитивне рішення є підставою для передачі матеріалів на розгляд методичної ради училища;

– методичною радою училища, яка оцінює відповідність нової ОПП всім вимогам, що пред’являються до ОПП. Висновок про ухвалення ОПП методичною радою є рекомендаційним для педагогічної ради училища.

Перелік документів, необхідних для відкриття ОПП, що подаються на засідання методичної ради:

− освітньо-професійна програма;

− графік навчального процесу;

− навчальний план підготовки фахівців;

− зовнішня рецензія провідного роботодавця галузі.

За результатами розгляду ОПП педагогічна рада училища може прийняти рішення про її затвердження, направлення на доопрацювання або про відмову у затвердженні.

Навчальний план підготовки фахівців затверджується рішенням педагогічної ради та директора училища. Підпис директора скріплюється печаткою училища.

2.2. Відкриття ОПП та набір здобувачів освіти.

Набір здобувачів освіти на навчання за ОПП здійснюється приймальною комісією училища централізовано, згідно з Правилами прийому до училища.

ОПП може бути внесена до Правил прийому і на навчання за нею може бути оголошено набір здобувачів освіти лише за умови затвердження ОПП і наявності ліцензії училища на здійснення освітньої діяльності за спеціальністю, в рамках якої відкривається ОПП.

Якщо на ОПП не здійснено набір здобувачів освіти у зв'язку з її недостатньою затребуваністю, то проєктна (робоча) група може в подальшому:

– відмовитися від її реалізації, в порядку, встановленому п. 2.4 цього документу;

– провести удосконалення ОПП з метою підвищення її конкурентоспроможності та привабливості на ринку освітніх послуг, надати матеріали удосконалення педагогічній раді училища.

2.3. Акредитація ОПП

Для акредитації ОПП на рівні фахової передвищої освіти училище подає заяву та пакет документів самооцінювання до Державної служби якості освіти.

Рішення щодо акредитації ОПП приймається на підставі експертного висновку відповідної галузевої експертної ради, який представляє голова цієї експертної ради.

Державна служба якості освіти або Національне агентство із забезпечення якості передвищої освіти видає училищу відповідний сертифікат, про акредитацію.

У сертифікаті про акредитацію зазначаються:

1) найменування та адреса закладу освіти;

2) спеціальність і рівень освіти, за якими акредитована ОПП;

3) дата видачі сертифіката.

Сертифікат про акредитацію вперше видається за кожною акредитованою ОПП строком на п'ять років, а при другій та наступних акредитаціях − строком на 10 років. Інформація про видачу сертифіката вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

Форма сертифіката про акредитацію, порядок його оформлення, переоформлення, видачі, зберігання та обліку затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Сертифікат підтверджує відповідність ОПП за певною спеціальністю та рівнем освіти стандартам освіти і дає право на видачу документа про освіту державного зразка за акредитованою ОПП.

2.4. Закриття ОПП.

ОПП може бути вилучена з переліку ОПП, що реалізуються в училищі, за таких умов:

– з ініціативи циклової методичної комісії, при їх відмові від реалізації ОПП;

– з ініціативи училища (за поданням приймальної комісії), у разі недостатнього набору здобувачів освіти на навчання за ОПП протягом 2 років;

– з ініціативи училища (за поданням навчальної частини), якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішньої або внутрішньої оцінки якості ОПП отримано висновки про її низьку якість.

Рішення про вилучення ОПП з числа ОПП, що реалізуються в училищі, приймає педагогічна рада.

3. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОПП

3.1. Порядок реалізації ОПП.

Порядок реалізації ОПП визначається Положенням про організацію освітнього процесу училища. У робочому навчальному плані обумовлюються щорічні особливості організації освітнього процесу для кожної ОПП та зміст варіативної частини (блоків дисциплін за вільним вибором здобувачів освіти).

3.2. Управління ОПП.

Управління ОПП здійснюється на адміністративному та академічному рівнях.

Адміністративне управління ОПП здійснює заступник директора з навчальної роботи.

До функцій адміністративного управління ОПП відносяться:

– організація та управління матеріально-технічним і інфраструктурним забезпеченням;

– інформаційне та навчально-методичне забезпечення в частині надання доступу до інформаційних, бібліотечних та інших загальних ресурсів училища;

– профорієнтаційна робота з потенційними вступниками;

– взаємодія з випускниками, роботодавцями, професіоналами тощо;

– рекомендації щодо складу екзаменаційних комісій;

– організація проведення самообстеження ОПП.

Академічне управління ОПП здійснює гарант ОПП.

Завданнями академічного управління ОПП є:

1) організація колегіального розроблення ОПП (профілю, навчальних планів, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, включаючи програми навчальних дисциплін (модулів), науково-дослідних семінарів, практик, підсумкових випробувань тощо, оціночних засобів);

2) здійснення контролю за якістю роботи викладачів, які забезпечують реалізацію ОПП;

3) аналіз і впровадження кращого досвіду світової та вітчизняної освіти у зміст і технологію реалізації ОПП;

4) виявлення здобувачів освіти, схильних до академічної кар'єри, і організація роботи з ними;

5) взаємодія з роботодавцями та випускниками для уточнення вимог до компетентностей випускника і оцінки обраних технологій реалізації ОПП і якості підготовки фахівців;

6) підготовка ОПП до процедур оцінки якості (включаючи акредитацію, сертифікацію, експертизу).

3.3. Моніторинг ОПП

Моніторинг ОПП здійснюється з метою визначення, чи є призначення кредитів, означені результати навчання та розраховане навчальне навантаження досяжними, реалістичними та адекватними. Моніторинг здійснюється, як правило, проєктною (робочою) групою. До здійснення моніторингу можуть долучатися експерти: викладачі, професіонали-практики, здобувачі освіти. Суттєвим елементом для перевірки та перегляду призначення кредитів є зворотний зв’язок із зацікавленими сторонами.

Проєктна (робоча) група має інформувати здобувачів освіти і викладачів про мету моніторингу та спосіб його здійснення, щоб забезпечити точність та високий відсоток наданих відповідей.

Моніторинг може проводитися у різний спосіб – анкетування, опитування, інтерв'ювання (у тому числі здобувачів освіти та випускників, роботодавців з метою аналізу їх власного досвіду), моніторинг досягнутих результатів, оцінювання ОПП на відповідність критеріям забезпечення якості ОПП тощо. Мають бути використані також дані про час завершення та результати оцінювання програм та їх компонентів. Систему обов'язкових методів і засобів моніторингу визначає методична рада училища за поданням проєктних (робочих) груп.

Анкета ОПП складається з основних критеріїв забезпечення якості, кожний критерій оцінюється за рівнями: задовольняє, частково задовольняє, не задовольняє. У процесі моніторингу відбувається збір даних за зазначеними позиціями з коментарями.

Для формулювання висновку за результатами моніторингу ОПП використовується трирівнева шкала:

– висока якість – ОПП має високий рівень досягнення результатів;

– достатня якість – ОПП відповідає основним вимогам, але потребує незначного удосконалення;

– неналежна якість – ОПП має серйозні недоліки.

3.4. Основні критерії забезпечення якості ОПП. Вимоги до ОПП та результатів навчання:

– реалізується відповідно до плану розвитку та Положення училища;

– сприяє виконанню місії та досягнення цілей училища;

– враховує потреби ринку праці та цільової групи (вступники, батьки, роботодавці);

– орієнтована на конкретну професію;

– назва узгоджується із змістом;

– методи і форми навчання, у т.ч. обсяги самостійної роботи здобувачів освіти та виробничої практики, сприяють досягненню цілей ОПП;

– цілі і результати навчання за ОПП мають бути сформульовані таким чином, щоб слугувати основою для оцінювання знань і навичок випускників, які навчалися за цією програмою;

– цілі і результати навчання за ОПП мають бути адекватними і порівнюваними з результатами навчання відповідного рівня освіти;

– цілі і результати навчання за ОПП мають відповідати вимогам і тенденціям законодавства, що регулює відповідну професійну сферу;

– при існуванні професійного стандарту, цілі та результати навчання мають враховувати необхідність набуття та застосування знань і навичок, зазначених у стандарті;

– практична підготовка (практики), що необхідна для досягнення результатів навчання, має забезпечувати набуття і застосування здобувачами фахової передвищої освіти ефективних методів роботи;

– організація проведення практик має бути чітко регламентована, вимоги для її успішного завершення визначені;

– здобувачам освіти має бути надана інструкція щодо проходження практик та відповідне керівництво у робочому середовищі.

3.5. Розвиток ОПП та вимоги до викладачів, які її реалізують

Вимоги до розвитку ОПП та викладачів, які її реалізують:

– розвиток є безперервним процесом;

– до розвитку залучені здобувачі освіти і роботодавці;

– викладачі, які реалізують ОПП, ознайомлені з її цілями та своєю роллю у їх досягненні;

– для усунення недоліків складається та реалізується відповідний план дій;

– її система зворотного зв'язку (за участю здобувачів освіти, випускників, роботодавців, викладачів) є ефективною, а результати прикладними;

– кваліфікація викладачів, які реалізують ОПП, відповідає вимогам, встановленим законодавством;

– викладачі, які реалізують ОПП, мають відповідний рівень викладацької компетентності;

– викладачі, які реалізують ОПП, співпрацюють із зацікавленими особами і поза межами училища;

– система розвитку персоналу є ефективною: викладачі, які реалізують ОПП, мають можливості для самовдосконалення та саморозвитку, проводяться регулярні інтерв’ю (анкетування) та/або застосовуються інші методи розвитку персоналу;

запрошені викладачі, залучені до викладання у межах ОПП;

– викладачі, які реалізують ОПП, регулярно використовують у подальшому свої знання та навички поза училищем та беруть участь у накуово- практичній та науково-методичній діяльності;

– вимоги для вступу на навчання здобувачів освіти базуються на якостях, необхідних для досягнення результатів навчання;

– оцінка результатів навчання включає в себе зворотний зв'язок здобувачів освіти, який підтримує їх розвиток.

3.6. Перегляд ОПП

Перегляд ОПП з метою їх удосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації. Освітньо-професійна програма може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних навчальних результатів.

Підставою для оновлення ОПП можуть бути:

– ініціатива і пропозиції гаранта ОПП;

– результати оцінювання якості;

– об’єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації ОПП.

Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОПП (навчальному плані, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах

практик і т.п.). Навчальні плани підлягають моніторингу та періодичному перегляду (не рідше одного разу за повний курс навчання за ОПП).

Підставою для розробки нових навчальних планів є:

– затвердження Кабінетом Міністрів України нового переліку спеціальностей або внесення змін до чинного переліку;

– затвердження нових стандартів освіти;

– внесення змін до циклу дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки (за рішенням Міністерства освіти і науки України);

– внесення змін до дисциплін циклу самостійного вибору здобувачів освіти (за рішенням методичної ради, за пропозиціями ради роботодавців).

Модернізація ОПП має на меті більш значну зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж при плановому оновленні, і може стосуватися також мети, програмних навчальних результатів. Зміна виду ОПП також відноситься до удосконалення.

Модернізація ОПП може проводитися з:

– ініціативи керівництва училища / навчальної частини у разі незадовільних висновків про її якість в результаті самообстеження або аналізу динаміки набору здобувачів освіти;

– ініціативи гаранта ОПП або методичної ради за відсутності набору вступників на навчання;

– ініціативи проєктної (робочої) групи з метою врахування змін, що відбулися в професійному полі, в яких реалізується ОПП, а також змін ринку освітніх послуг або ринку праці.

– наявності висновків про недостатньо високу якість за результатами різних процедур оцінки якості ОПП;

Бажано залучення до модернізації ОПП представників роботодавців,

зовнішніх програмних експертів. Модернізована ОПП разом з обґрунтуванням внесених до неї змін має пройти затвердження в установленому порядку.

Повторне затвердження освітніх програм відбувається з ініціативи проєктної групи або навчальної частини, у разі її значного оновлення. Значним вважається оновлення складу освітньої програми (складу дисциплін, практик та їх обсягу в кредитах ЄКТС) більше, ніж 50 %.